

نام و نام خانوادگی :	اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران	آزمون درس : علوم و فنون ادبی (۳) تعداد سوال : ۱۵
کلاس: دوازدهم	اداره آموزش و پرورش منطقه ۵	تاریخ آزمون :
رشته : علوم انسانی	دبیرستان پسرانه حضرت باقرالعلوم (ع)	مدت آزمون : ۷۰ دقیقه
* نوبت اول		ساعت شروع آزمون :
نمره مستمر :	نمره نوبت اول :	محل مهر و امضاء مدیر مدرسه :
نام دبیر :	امضاء :	نام و نام خانوادگی مدیر مدرسه :

بارم	درخت توگر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را												
1	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) ۱. جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) انجمن ادبی خاقان به ریاست در تهران تشکیل شد. ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت. ج) دو تن از شاعران دوره بیداری که با آگاهی از سنت های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند، و بودند. ۲. درستی یا نادرستی هر یک عبارات زیر را مشخص کنید. الف) شعر انتقادی «ای قلم» از عارف قزوینی است. ب) مجله نوبهار با مدیریت ملک الشعرای بهار به عرصه ظهور رسید . ج) از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری، توجه به مردم و انعکاس علایق آنهاست. ۳. مشخص کنید هر یک از توضیحات گروه «الف» مربوط به کدام یک از گزینه های گروه «ب» است؟ <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) نویسنده کتاب سبک شناسی</td><td>۱. ملک الشعرای بهار</td></tr> <tr> <td>ب) توجه به جایگاه زنان در اجتماع</td><td>۲. دوره بیداری</td></tr> <tr> <td>پ) حد واسط سبک هندی و بیداری</td><td>۳. دوره بازگشت</td></tr> <tr> <td></td><td>۴. دوره مشروطه</td></tr> <tr> <td></td><td>۵. عارف قزوینی</td></tr> </tbody> </table> ۴. شاخص ترین درون مایه های شعر عصر بیداری را بنویسید؟ (۲مورد)	الف	ب	الف) نویسنده کتاب سبک شناسی	۱. ملک الشعرای بهار	ب) توجه به جایگاه زنان در اجتماع	۲. دوره بیداری	پ) حد واسط سبک هندی و بیداری	۳. دوره بازگشت		۴. دوره مشروطه		۵. عارف قزوینی
الف	ب												
الف) نویسنده کتاب سبک شناسی	۱. ملک الشعرای بهار												
ب) توجه به جایگاه زنان در اجتماع	۲. دوره بیداری												
پ) حد واسط سبک هندی و بیداری	۳. دوره بازگشت												
	۴. دوره مشروطه												
	۵. عارف قزوینی												
1													
1.5	زیبایی شناسی (۶ نمره) ۵. هر یک از آرایه های «تلمیح، تضمین و مراعات النظیر» را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) چو بخشایش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود ب) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید پ) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی» ۶. در گزینه های زیر، لف و نشرها را بیابید و نوع آن ها را بنویسید. الف) دو کس دشمن ملک و دین اند، پادشاه بی حلم و زاهد بی علم. ب) گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار هر چه بدانی مگوی هر چه توانی مکن ۷. تضاد و متناقض نما را در ابیات زیر بیابید. الف) تو نه مثل آفتابی که حضور و غیبت افتد دگران روند و آیند و تو همچنان که هستی ب) هرگز حضور حاضر غایب شنیده ای؟ او در میان جمع و دلش جای دیگر است ۸. آرایه بارز هر یک از ابیات زیر را بنویسید.												
1.5													
1.5													

1.5	الف) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت شیوه «جَنّات تجری تحتها الانهار» داشت) (.....)
-----	---

(ب) گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز (.....)

(پ) یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل (.....)

موسیقی شعر (۶ نمره)

۹. در کدام گزینه زیر، تقطیع درست بیت داده شده است؟

» محمد کافرینش هست خاکش هزاران آفرین بر جان پاکش «

-U--U--U--U □ (ب-U--U--U--U- □ (الف)

$-\cdots u-\cdots u-\cdots u$ $\square$ (5) $-\cdots u-\cdots u-\cdots u$ $\square$ (7)

۱۰. وزن کدام یک از ابیات زیر، همسان و کدام، ناهمسان است؟

(الف) ما را سر باغ و بوستان نیست
هر جا که تویی تفرج آنجاست (.....)

(ب) هر کوی نظری دارد با یار کمان ابرو
باید که سیر باشد پیش همه پیکان ها (.....)

۱۱. حذف همزه را در بیت زیر مشخص نمایید :

سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز // و ر روی بگردانی در دامن آویزد

۱۲. کدام گزینه زیر، با مصراع « ای مرغ سحر عشق زیروانه پیاموز»، هم وزن است؟

□ الف) آن پارکز او خانه ما جای پری بود // سر تا قدمش چون پری از عیب بری بود

□ (ب) آستین بر روی و نقشی در میان افکنده‌ای // خوشتن پنهان و شوری در جهان افکنده‌ای

□ پ ای بی خبر بکوش کہ صاحب خبر شوی // تا راہرو نباشی کی راہبر شوی

(ت) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی // به پیام آشنایان بنوازد آشنا را □

۱۳. براساس بیت «دلم سر به هامون رها می پسندد / سرم بالش از صخره ها می پسندد» جدول زیر را کامل کنید:

				ها						دِ	تقطیع هجایی مصرع اول
	—			—						U	نشانه های هجایی بیت
	سَن									سَ	تقطیع هجایی مصرع دوم
											وزن بیت

تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۴. متن زیر را بخوانید و ویژگی های زبانی دوره بیداری را در آن بیابید و بنویسید.

« باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرّاش قرمز پوش می بیند، دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد، هی می گوید: امان از همنشین بد.»

۱۵. سروده زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید.

غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم
خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم

گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم

مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم

	نستی آزاد در ایران ویران ای قلم الف) یک ویژگی زبانی بیابید و بنویسید. ب) از آرایه های ادبی بدیع معنوی، یک مورد بنویسید. پ) یک ویژگی فکری سید اشرف الدین گیلانی را در شعر فوق بیان کنید.
--	---

موفق و خوش فرجام باشید